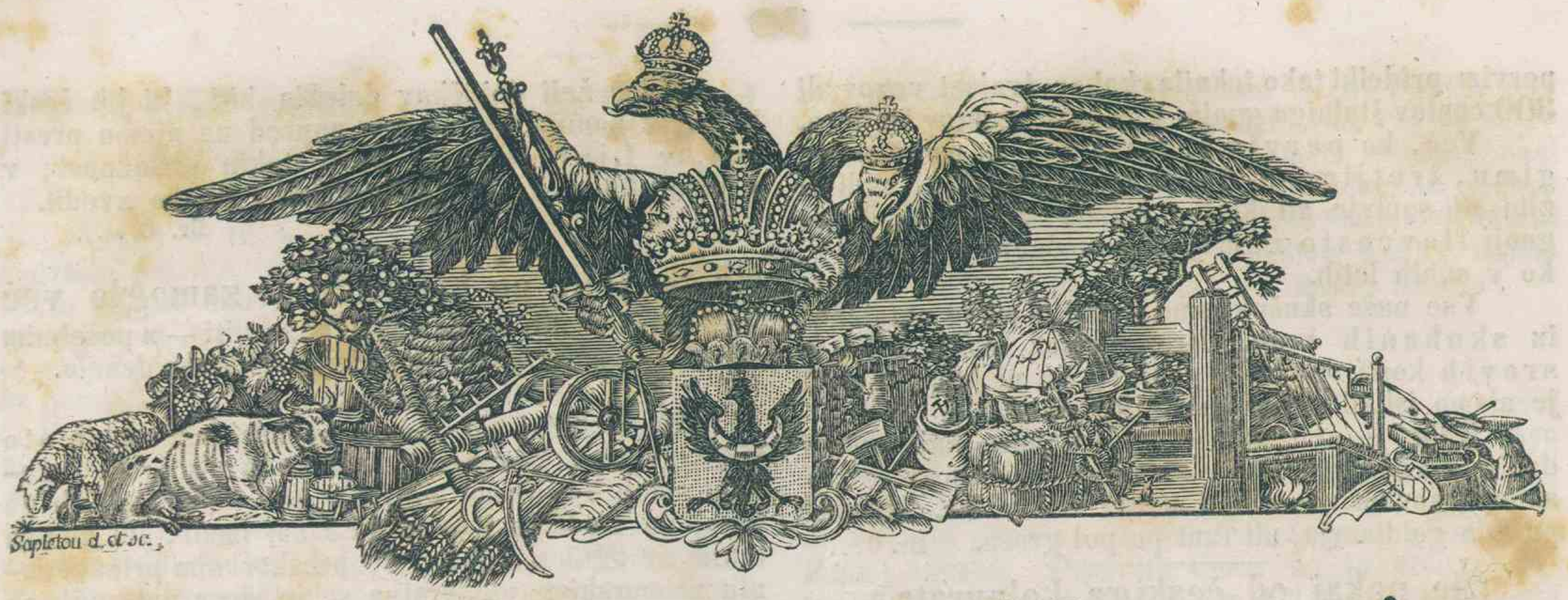

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. | *V srédo 19. Svečana. 1845.* | List 8.

Gorenci — Dolenci.

Gorenc.

O svetim Mihelu
Vesel si Dolenc,
Rad bi te pri delu
Podpéral Gorenc!
Rad z tabo se trudil,
Od póta bil vnet,
De b' grojzdiče grudil
In nosil ga v klet.

Bi plesal po kadi,
Bi prešo pervil,
Po tvoji navadi
Iz buče mošt pil;
Bi sode nalival,
Prijatle skup zbral,
In vince popival,
In čast Bogu dal.

Dolenc.

Res! svet'ga Mihela
Se jes veselim,
Zdaj truden od dela,
Ko Noe zaspim.
Iz preše mošt têče,
Si polnim kozar'c,
Pri ognju se pêče
K pergrizleju jarc. *)

Al kmalo prav': „Plati!"
Gospôda ojstro,
In vino prodati
Permorani smo.
Tičí tu obuča,
Obleka skor' vsa,
Popravljena kuča,
Kak' koščik mesá.

De sreča me vstavi
Na górejno stran —
B' se vozil po Savi,
Naplačan za dan!
Bi vino žlahtneji
Ko krajnskiga pil,
Al' v Terstu hitreji
Si mošnjo dobil.

*) Kakor v Viničkí fari in na Hrovaškim.

Gorenc.

Pač ima, to menim!
Gorenec penéz,
Z Dolencam nobenim
B' ne menjal zares,
Ta gon' barantijo,
Drug' trudi roké;
Ta vozi kočijo,
Un' z moko v Terst gré.

Al tole me žali,
K' ni vino cenó,
Kér ste ga prodali
Gorencam dragó.
Kmal' mogel bi djati
Si hlače na trak,
B' ga hotel vživati
Dolencam enák.

Dolenc.

Kdor dnarjev zlo varje,
Naj pije vodó;
Ti imaš denarje,
Jez imam blagó.
Al men' za mošnico,
Za vino teb' mar —
Na, vinsko slaščico!
Daj meni denar!

Bernard Tomšič.

Košéna moka téčen gnoj.

(Odgovor na vprašanje *)

Dosti, prav dosti se bere in sliši od rodovitnosti zemlje z košéno moko zagnojéne, in gotova resnica je, de Francozje in Anglijanje po daljnih deželah kosti skupujejo, drago vožnino od njih plačujejo in v moko somlene ali sterte po njivah na mesto gnojá trosijo.

Tudi per nas je marsikdo moč in tek te sorte gnojá poskušal, pa kakor se nam zdi, ni prav kazalo, tega gnojila poprijeti in deržati se, ker nihče ni prišel, košéne moke v drugo kupovati. Morebiti de pričakovaniga dobička ni donesla. Pa kako more to biti? bo kdo vprašal. Prav lahko, ljubi moji bravci! zakaj oni so jo ali napak trosili, ali so se pa prevelike njene gnojne moči nadjali in čudeže od nje pričakovali.

Gotova resnica je, de košéna moka tečno gnojí, in de jo je priporočiti, zlasti za daljne in hribske njive, koder se napelovanje štalniga gnojá ne splačuje; tode pri tem je treba vediti: koliko se je mora za en oral (to je 1600 sežnjev prostora) vzeti, in kakó jo pred trosenjem pripraviti.

Za en oral se je mora vzeti šest centov, ali kar je enako, dvanajst mernikov z verham, in zraven nje še nar manj toliko sroviga pepéla. Obadva zmešana, in toliko namočena, de se v kopico zmetána vnameta, po tem pa pred semenam ali po njemu razsejana in z njim zavlečena, bosta že pri

*) Neki priden bravec naših Novic iz St. Vidske fare nad Ipavo nas je za tečnost košene moke vprašal, kterimu z veseljem v pričijočim od gosp. Orla danimu poduku odgovorimo. Vredništvo.

pervim pridelki tako teknila, kakor dvajset vozov ali 300 centov štalniga gnojá. Voz po 15 centov štejemo.

Več, ko pervimu, tekne košéna moka drugimu, tretjimu in četertimu pridelku, bodi si žito ali sočivje ali klajno zeliše. Zlasti pa dobro gnojí ilovčasto zemljo, in močnejši v mokrih, ko v suhih letih.

Vse naše skušnje smo storili z moko natolčeno iz skuhanih kostí. Brez dvoma mora moka iz srovih kostí močnejši gnojiti, pa ni bilo, in tudi je nismo iskali priložnosti, jih nakupiti.

Kdor jo želí skušati, je zamore kaj maliga dobiti v Ljubljani poleg zidaniga mosta nad cesarskim grabnam na mestni strani v hiši Nr. 10 cent po dva goldinarja, ali funt po pol groša. Dr. O...

Še nekaj od českiga kolovrata.

Sliši se, de v večih krajih českí kolovrat zaničujejo, kér jim prehudo vleče, ali preveč suče, in kér na take majhne vretenca ni moč dosti napresti. Takim predicam ni moč drugiga sveta dati, ko de naj se pred učijo na českim kolovratu presti, in z njim v caker iti, to je: mu nit takó naglo podajati, kakor jo on zamore požirati, in ga z struno, ki vretence bolj ali manj — po volji predice — zavira, po svojim poravnati.

Majhno vretence ne brani veliko napresti, kér se polno zna sneti, in drugo prazno natakniti; dva, tri ali več malih vretenc da pri motanji toliko preje, ko eno veliko vreteno. Pri tem je le prašanje, če se v enakim časi na českim ali na domačim kolovratu več in z manjši prizadevo napresti zamore?

Kdorkoli je obedvoje sorte kolovrate poskušal, mora poterditi, de se na českim kolovratu z majhnim trudam v enakim časi dvakrat več lične preje naprede, ko na domačim.

Na prašanje od več krajev; ali je mogoče na českí kolovrat vsaktero predivo, namreč ne le pražnje, ampak tudi ohlance in hodnik presti, odgovorimo iz lastne skušnje: Kakor pražnje, se dajo tudi ohlance in hodnik na českim kolovratu presti, to de jih moraš z grebenci, ki jih vsakteri s kolovratam dobí, takó dolgo mikati, de ves hodnik za grebencam ostane, in pezdirje preč popada. Takó zmikane ohlance in hodnik se dajo tanjkó, skorej kot pražnje presti, in iz takó pripravljeniga prediva, ktero bi, na domačim korovratu spredeno, dalo debele niti komej 20 sežnjev, se je naprede nar manj 60 sežnjev. To le, ravno to je nar veči dobiček, ki ga českí kolovrat da, de se na njemu iz enakiga prediva dosti več in tanjši preje naprede, kot na domačim navadnim kolovratu. Zamudo z mikanjem, ohlančna nit namesto hodnične obilno poverne. Hodnik, ki za grebencam ostane, se da na domačim kolovratu v debelo nit spresti, in za povesa ali debelo platno podelati; na českim tega ni mogoče storiti, zató ker je luknjica v iglici prevozka. Razun mikanja nobeniga pripravljanja prediva za českí kolovrat ni treba, in domače laneno ali konopno predivo se da ravno takó na-nj presti kot ptuje prekuhano ali vstrojeno. Resnica pa le je, de tajnši če je predivo, lepši se da presti, bodi si kolovrat kakoršen hoče.

Z prenaredenjem vretenec ali kaj drugiga pri českim kolovratu se nar beržej kaj popači, kteri, ravno ko ura, če se ji nar majnši kolesce prenaredí, svojo namenjeno službo odpové.

Kdor želi dobičkov deležin biti, ki jih českí kolovrat ponuja, naj fe gre popred na njemu presti učit, v Ljubljani je dosti takih priložnost; v v pisarnici c. k. kmetijske družbe jih bo zvedil.

Dr. O...

Svetovanje, po kterim bi se zamoglo več ljudskih ali malih šol po deželi napraviti — z posebnim oziram na krajnsko in bližno primorsko deželo.

(Na dalje.)

De bi tedaj po rečeni priméri na vsakih sto pohištev ena šola peršla, bi za primorsko deželo sploh 1060 šol potréba bilo. Kér so jih pa tukaj do 1843ga leta le 175 šol imeli, jih po tem takim še 885 manjka. Po preskerbnim prizadevanju primorskiga vladarstva se je sicer napravilo na novo 48 šol, in število učencov se je pomnožilo za 3000 oseb; pa vse to je še premalo.

Po zgorej imenovani priméri bi bilo na Krajnskim še okoli 950, v Dalmacii okoli 800 vsakdanjih šol potréba.

Postavimo: ko bi šolski zaklad k vsaki téh šol na leto le po 25 gold. dodajal, bi zneslo to skup 67000 goldinarjev brez tega; kar za šole že dozdaj plačuje; vsiga tega pa storiti nemore.

Žalostno bi bilo, ko bi druzih pripomočkov ne iméli! Sej so imenovane dežele v stanu, iz svoje moči ljudskih šol napraviti! Se bomo pogovorili, kakó bi se te močí obudile, in k pridu obračale, de bi se zamogel željen namen doseči.

Če prevdarimo pripomočke, po kterih se ravno sedajni čas druge velike déla dopernašajo, bodemo lahko pot našli, kakó bi se tudi potrebne ljudske šole po deželi napraviti zamôgle.

Kar posamezni ne zamoremo storiti, to zamoremo združeni ispeljati. Ljudoljubi prijatli domovine, ki se za njeni prid in slavo poganjajo, naj hitijo združeni svojim bratam na pomoč priti: to zapoveduje ne samo duh ljubezni, kteri nas vse ljudí edini, ampak tudi keršanska vera: „Ako je tvoj bližen lačin, daj mu jesti; ako je žejin, daj mu piti“ — ako je poduka potreben, daj mu priložnost, tega zadobiti! De so naši bratje po kmetih tega zlo zlo potrebni, sim vam očitno pokazal.

Kaj pa je storiti, de bodemo ta namen dosegli? To le: rodoljubi prijatli naj v zvezo stopijo; naj pervič v djanju pomočke delijo, in drugič z gorečo besedo svoje primožne brate k enakimu djanju spodbadajo. Tolikanj druzih družb že imamo po naših deželah, naj potrebniših, naj koristniših nam še manjka. Očitniga združenja po izgledu druzih družb pa bi tukaj ne bilo potreba; brez navadnih družbnih postav naj se dobrotniki le v duhu zedinijo in pomočke delijo v denarjih ali v druzih denarja vrednih rečeh, in z gorečim prizadevanjem in spodbodovanjem k napravi ljudskih šol. Duhovni gospodje, grajšaki in drugi posestniki, kupci, premožneji uradniki, zdravniki, bogati kmetje in rokodelci naj k ti namembi v zvezo stopijo in naj vsak v svojih okolšnjah storí, kolikor je mogoče. Vse druge za napravo šol potrebne dela naj bodo pa deželnimu vladarstvu izročene, ktero nam bo radovoljno roke podalo k izpeljanju te koristne naprave in jo bo gotovo tudi nar ložeji izpeljalo. Jez mislim, de bi se ta reč po naslednih ravnilah nar bolji speljati zamôgla.

(Dalje sledí.)

Beli Krajnci unikraj Kerke in Save od Kostanjevice do Jesenic.

(Konec.)

Vraže so tù popolnama domà. Ako jim toča nograde potolče, se precej zberejo in se zagovoré, de ta ali uni dan v nogradih delali ne bodo, in to natanjko spolnujejo; Bog obvari, de bi njih vnuki to obljubo prelomili. V Čatežki fari imajo že sredo in petek, de v nekterih nogradih nič ne delajo; v s. Križki vender samo petek. Kakó je pa to za kmeta škodljivo, se lahko vé, ker spomlad, kader delo v vinskih gorah nastane in gerdo vreme dolgo terpí, je na enim tednu veliko ležeče, in ko se željno dočakan lep teden približa, se gori rečena dva dneva brez ušterbe (odloge) praznovati morata.

Še več drugih vraž imajo: Kakor hitro kdo posébno zbolí, že menijo, de mu je narejeno. Vpričo mene je nekdo terdil, de bo neki ženi, ki ima že dolgo časa jetiko, in se bo kmalo vpokojila, oddelal; pravi namreč, de ji je narejeno, in de se on na to dobro razumí. Neka stara baba, ktera kot velika copernica po vsim kraju sloví, dobi od vsake mlade dvojice, ki v zakon stopi, groš za pleme na piru (svatovšini); Bog ne daj, se ji zameriti ali groša skratiti, taki zakon bi bil gotovo nesrečen. — Točo, menijo, dela hudič s copernicami v zraku; nar bolji pomoček zoper to so blagoslovljeni (žegnani) zvonóvi. Ti razpodé hudiča, preženejo oblake, in veržejo iz oblakov copernice. Vsaki duhovnik, kteri zvoniti brani, kadar se nevaren oblak približuje, jim po copernikih diší. In te vraže so po vsim Krajnskim več ali manj raztrošene. V naturi našiga ljudstva globoko tičijo in se težko izkoreniniti dajo. Nar bolji sredstvo zoper vraže bi bile naravoslovne bukve, ki bi naravoslovja (Naturlehre) kmeta poljudno učile. To bi nam pa Ljubljanski učitelji nar ložeji priskerbeli. *) De imajo ljudje po teh hribih take zapopadke, se pa čuditi ni treba; pri s. Križi je fara po nar viših hribih raztresena, takó de imajo ljudje, ki so na verh planine, od nar bližnih vaší na nos na vrat doli do farne cerkve dve dobeli uri. Ti hribljani po zimi, kakor tudi v gerdih vremenih, le težko obiskujejo božjo službo in kristjanske nauke. Ta planina ima 12 vasí in nekaj čez tavžent duš, in je že sama na sebi popolnama za podfaro odločena, ker nar daljne vasí nemajo do poddružnice, ktera je ravno na sredi med njimi na Ferlugi, čez 20 minut, in to večidel po ravnim, ker je na verh planine gorska ravnina (Hochebene). Ko bi ti reveži duhovna med sabo gori imeli, bi grozno velike koristi za nje od tod izvirale: duhovnik bi otrokam, ker bi vsi blizo imeli, v branji lahko nauke delil; odrašene v keršanstvu učil; ljudje bi med sabo imeli človeka izobraženiga, izgled vljudnosti in prijaznosti, kteri bi jim tudi pri kmetii svete dajal, kako je to, ali uno storiti; in kar je v mojih očeh nar več, bi temu revnimu ljudstvu, ki dobre obleke nema, treba ne bilo ob nedeljih in praznicih, ki so tudi v počitek odločeni, po stèrmih daljnih potih vratú lomiti in obuče tergati. O! ko bi pač ljudomili prijatli, ki imajo veselje podpirati svojiga revniga brata, svoje oči v ta pomoči potrebni revni kraj obernili, in tem gorjancam duhovnika poskerbeli, in sicer takó, de bi od njih, ker so neizrečeno revni, nič dobivati ne imel. Nemci, naši sosedje, kteri v znanosti in lepih čednostih visoko pred nami leté, se zbirajo v zbore in snujejo družtva, de bi revnim kristjanam na pomoč prišli; dajmo jih tudi mi posnemati! *)

Milanko Delimarič.

*) Sej k tem in enakim pisanju tudi mi naše domorodce vseskozí nagovarjamo! „Berilo za male šole na kmetih“ po vsih c. k. estrajskih deržavah vpeljano, in Blaže in Nežica od gosp. Slomšeka učijo v prav lepim in lahko zapopadljivim slovenskim jeziku nekoliko znanosti od zemlje, na kteri živimo, in to bi bilo za pervi poduk dovelj. Tode šol, šol nam manjka! Vredništvo.

*) Nar ložeji bi taki zapušeni kraji duhovniga vodnika dobili, ko bi bogati domorodci, ki imajo denarjev na kupe, za tak Bogu prijeten namen zadušbine (pobožne štiftinge) naredili, namest de svoje primoženje večkrat nevrednim naslednikam zapustijo, ali pa za druge manj potrebne rečí namenijo. Nej duhovni gospodje bogatim ljudem posébno na smertni postelji take revne kraje priporočujejo in njih serca za imenovane pobožne namembe omečvajo! Bog jih bo za njih dobro delo blagoslovil. Vredništvo.

Poslavljenje.

Po smerti gosp. Praprotnika so krajnski deželni stanovi pri velkimu zboru pretečeno jesen gosp. Jurja Zupana, korarja in vodja ljubljanske duhovšnice, namestnika duhovniga reda pri deželnih stanovih (Verordneten der geistlichen Bank) izvolili. Presvitli Cesar so to volitev poterdili in častiti gospod korar so 13. dan tega mesca k ti imenitni novi službi persegli.

Novo, celo posébno veselje za vse Slovence.

Komur čest, čest. Rim. XIII. 7.

Slavni pisavec naš, naj boljšega glasa, vsi vživo do serca vneti za naše dušno in umsko izobraženje, prezaslužen gosp. A. Slomšek, kanonik in školastik Lavantski, — gdo li med Slovenci Jih ne pozna, Jih z spoštovanjem ne imenuje? gdar Jihove ljube duše po osobi ne pozna, vsej jo pozna po Jihovi mili pisavi: nedolžni otročič kaže ves vesél na „Dober Dár“ — „Blaže in Nežica“ sta mu naj ljubljejša tovarša; deklica kaže na „Devištvo“ — na „Sréčen Pót“ hlapčič — kmet in gospod hvaléžna na „Hrano“ in „Filotejo“ in še na veliko pisem — vsej kaj li bi govoril, kar vsaki Slovenec vé? — naš gosp. Slomšek, pravim, nam pripravljajo novo, novo življenje: družbo v izdajanje cenejih Slovenskih knjig naréjajo, kar bo nam „Slovenska Matica“. 26. Prosenca t. l. pišejo prečast. gosp. Slomšek: „Družba v izdajánje cenejih rodoljubnih knjig je začeta: pretečene dni so postave in vodbe viši c. k. vladii isporočene bile.“ Véčni Bog! oča vseh narodov daj dober tek tej napravi in dolgo življenje skerbnimu gosp. napravljavcu! — Dvojne želje si zraven tega ne moremo zderžati: 1. Da bi ta le „Matica“ vse Slovence od Madjarske do Vlaške meje, od Nemških gor do Ilirskih logov prijazno objemala, in 2. da bi ga ne bilo spačeniga Slovenca, kteri bi ves voljen te Matice z glavo in mošnjo ne hotel podpirati!

—fov.

Žalostno oznanilo.

Tudi letošnje léto je začelo domorodce nevsmiljeno pobirati. Joj! tudi Labodska (Lavantska) škofija je moža zgubila, ki je bil Slovenšini dober prijatel — Sigmunda Juvančiča, višega fajmeštra na Laškem (Tüffer, gder so toplice). Pisali so svoje dni molitvene knjige: „Premišljevanje in molitve“, v Celi že vdrugič natisnjene; grenka smert jih je 15. Prosenca pobrala. Bog jim daj z

našimi rajnimi, teliko pogrešanimi Kopitarjem, Jarnikom, Hladnikom, Klančnikom in Krempljem sladko, mirno počivanje. Hvaležen Slovenec bo te sloveče može v spominu vedno hranil, in kakor neomájane stebre, na ktere se slovensko pismenstvo tega veka opira, spoštoval. —fov.

Urno, kaj je noviga?

(Goveja kuga na Českim) je v pretečenim mescu zlo odjenjovati začela; od 5. do 12. Prosenca je le 43 glav zbolelo, od kterih jih je 37 pocerkalo. Bog daj, de bi ta strašna nesreča kmalo do dobriga jenjala! — Kér se je prav zlo bati bilo, de bi se goveja kuga tudi v druge dežela ne zatrosila, so Cesar po vikšim sklepu od 24. Grudna 1844 zapovedali, kakó je ravnati, kader se ta kuga v kaki deželi prikaže, — ktero povelje bomo našim kmetovavcam berž ko bo mogoče, oznanili.

(Iz Dunaja) pišejo, de je cena ovčje volne grozno poskočila, kér ni fabrikantam nikoli takó zlo pošla, kakor ravno zdaj; pa bo še dražji, zató, kér po Českim, Marskim, Šlezkim, in Ogerskim še zmirej hude kuge med ovcami razsajajo.

(Železno cesto čez Semering), veliko gôro med estrajsko in štajersko deželo, bodo precej na spomlad začeli delati. Vozove čez to gôro pa ne bo hlapon gonil, ampak konji jih bodo pripeljevali, dokler ne bo po kaki novi znajdbi mogoče, vozovlake tudi čez breg z hlaponi prepeljavati. Po vikšim povelju mora ta železna cesta v enim letu dokončana biti, zató so se že priprave h temu delu začéle.

Zahvala.

Slavjanska bukvarnica v Ljubljanski duhovšnici je te dní nasledno pomnoženje koristnih bukev dobila:

Od gosp. F. S. Metelkota, profesorja slovenskiga jezikoslovija: 13 bukev večidel véroznanskiga in vestniga obsega, med kterimi zaslužijo posebno imenovane biti v čisto slovenšino prestavljene različne dela Tomaxa Kempyana; znano in číslano Razlagane popoldane sluxbe boxje od A. Pskya; Poduyene vs nar potrebnswsh ksryansksh rsnniyah, od J. Zalokarja; Svete pesms za prazngke in godove; pet bukvic različniga zapopadka. i. t. d.

Od gosp. Dr. Bleiweisa, vrednika kmet. in rok. Novic: Posledni tečaj Serbskih Novin in Podunavke; Krajnskiga vertnarja I. II. od Fr. Pirca; Kranjskiga čbelarčika od G. Jonketa; Podukza sviloprejke in murve; Pratiko za leto 1845, in svoje delo: Bukve za kmeta.

Vsi bravci imenovane bukvarnice se blagodarnima dobrotnikama serčno in očitno zahvalijo za ta pripomočik k vzvišenju domače naprave, ktera se toliko ložej željniga vspeha nadjati smé, ker se taki možjé zanjo pečajo in jo podperajo.

Zmes.

(V enimu dopisu do časopisa Kwety iz Gorice se bere:) V 143. številu Cvétov sim bral naznanenje dobre letne na Krajnskim. Tudi mi se letas božjiga blagodara veseliti zamoremo. Poleg vse rodovitnosti se pa vender céna posameznih pridelkov, razun zelenin, ni zlo ponižala, zató ker se večidel vsake sorte živež v Terst zanaša, tako, de zdej Gorica proti Terstu v nasprotnim razmerju stojí, kakor je bilo pred nekoliko letmi; pred nekakimi 30 leti je bila Gorica zavolj nenavadne nizke cene takó znana, kakor Terst zavolj nezmérne dragine.

Trizlogna vganjka.

Pervi zlog le imenuješ,
Kader koga podaruješ —
Z drugim' dvema zlogi zrečeš,
Kar vidit' nikolj ne moreš —
Trije zlogi vkup naredé
Dolge, hude bolezni imé. V.

Danafhnjimu liftu je devetnajfti dél vinoréje priloshen.

Shitni kup.	V Ljubljani 15. Švezhana.		V Krajnju 10. Švezhana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pfhenize domazhe ..	1	20	1	29
1 » » banafhke ..	1	23	1	30
1 » Turfhize	—	57	—	—
1 » Sorfhize	—	—	1	5
1 » Rèshi	1	—	1	6
1 » Jezhmena	—	—	—	51
1 » Profa	1	—	1	3
1 » Ajde	—	52	—	48
1 » Ovfa	—	—	—	33

Persiljena opomba.

Kér smo se že večkrat prepričali, de nekteri še ne vedó, kaj de je *namen* kmetijskih in rokodelskih Novic, jih hočemo tega prijazno podučiti, kar pa z tem nar gotovši doseči mislimo, če jim *pervi oglas* c. k. kmetijske družbe pred oči postavimo, kteriga je ona po prijetim c. k. vikšim dovoljenju iz Dunaja, v nemškim jeziku med občinstvo dala. Takó le se je glasil:

„Der Inhalt dieser Zeitschrift wird sich auf folgende Rubriken erstrecken: *1) Landwirthschaftliches. 2) Industrielles. 3) Oeffentliche Verordnungen, Verlautbarungen und Belehrungen, die in das Gebieth der Landwirthschaft und Industrie einschlagen. 4) Vaterländische Ereignisse, Denkwürdigkeiten und Skizzen. 5) Auswärtige auf die slowenischen Länder Bezug habende Nachrichten. 6) Gemeinnützige Miscellen, Topographien, Biographien und andere Kleinigkeiten heitern, belehrenden, oder doch den Geist anregenden Inhaltes. 7) Fruchtpreise. 8) Anzeige neuer slawischer Bücher, nützlicher Werkzeuge u. d. gl.*“ — Prosimo, naj ta oglas posébno tisti dobro in na tanjko preberejo, ki do zdej še niso vedili, de morejo spiski naših Novic *razniga zapopadka* biti, in de njih zapopadek ni samo 1 in 2, ampak tudi 3, 4, 5, 6, 7, 8. Vrednifhtvo.

Vrednik Dr. *Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*